

здійснення продажів, виробництва, закупівель і обліку в процесі виконання замовлень клієнтів у сфері виробництва, дистрибуції та надання послуг.

Тому КІС, класу ERP, означає не тільки інформаційну систему, але й відповідну методологію управління, яка реалізується та підтримується цією інформаційною системою. Основною проблемою, що стоїть перед керівником сучасного підприємства є вибір виробника ІС. Нинішній стан ринку інформаційно-комп'ютерних систем в Україні зумовлений передусім історичним розвитком українських ІС, приходом західних розробників і партнерів на ринок та активною експансією російських систем.

Більшість інформаційних систем почала з'являтися в Україні на рубежі 90-х років ХХ ст., коли виникла потреба комп'ютеризації виробничих процесів на підприємствах. З об'єктивних причин ринкової економіки першими змогли виділити необхідні фінансові кошти підприємства торгівлі і сфери послуг. Промисловість значно відставала через більш тривалий цикл оборотності капіталу та інші причини. Інформаційні системи, які успішно функціонують у сучасних українських підприємствах доцільно класифікувати: 1) об'єктом управління - локальні, тобто інформаційні системи управління окремими структурними підрозділами, видами діяльності підприємства тощо; інтегровані, тобто інформаційні системи управління підприємством загалом; 2) способом формування - інформаційні системи, розроблені працівниками підприємства; придбані інформаційні системи; комбіновані інформаційні системи, складові яких частково розроблені працівниками підприємства, а частково придбані; 3) функціональною ознакою - однофункціональні, спрямовані на реалізацію однієї функції. Прикладом такої ІС може бути інформаційна система ведення бухгалтерського обліку на підприємстві; багатофункціональні, орієнтовані на реалізацію двох і більше функцій. Багатофункціональними є інтегровані інформаційні системи управління підприємством [2].

Наприкінці 60-х років О. Уайт пропонував комплексно автоматизувати управління підрозділами виробництва, постачання і збуту промислових підприємств. Поєднання такого підходу із застосуванням обчислювальної техніки вперше дозволили оперативнo корегувати планові засідання в процесі виробництва (при зміні потреб, перегляді замовлень, недостатній кількості ресурсів). Зараз у розвинутих країнах поширені такі концепції інформаційних систем на підприємствах:

I. Управління ресурсами підприємства.

1. MRP (Material Retirements Planning) - планування матеріальних потреб.

2. MRP II (Manufacturing Resource Planning) - планування ресурсів виробництва.

3. ERP (Enterprise Resource Planning) - планування ресурсів підприємства.

II. Управління логістикою (SCM - Supply Chain Management).

III. Управління даними про вироби (PDM - Product Development Management).

IV. ІС автоматизованого проектування та виробництва (CAD/CAM - Computer-Aided Design/ Manufacturing).

V. ІС документообігу (docflow).

VI. ІС бухгалтерського обліку (AIS - Accounting Information System).

VII. ІС подання даних (MIS - Management Information Systems).

VIII. ІС організація робочого простору (workflow).

IX. Internet/ Intranet.

X. ІС електронної комерції (e-commerce) [4].

Для українських підприємств найбільш актуальними є дві концепції інформаційних систем, що вже стали стандартами: планування ресурсів виробництва (MRP II) і планування ресурсів підприємства (ERP). Основною проблемою при виборі модулів ERP системи і її впровадженні є побудова єдиної системи, яка відповідатиме запитам співробітників усіх підрозділів. Кожен із підрозділів може мати власне програмне забезпечення, оптимізоване під особливості своєї роботи. Інформаційна система може скомбінувати всі програмні засоби в рамках однієї інтегрованої системи, яка працює з єдиною базою даних, так, що всі підрозділи зможуть легше обмінюватися інформацією, координувати взаємодії один з одним.

Процеси впровадження КІС на підприємствах України розпочалися близько 20 років тому й були обумовлені швидким розвитком інформаційних технологій, і ускладненнями процесів управління. Необхідність застосування КІС стало передумовою для раціональної організації управління виробництвом і своєчасного прийняття рішень щодо оптимального ведення господарства. Найбільш поширеною концепцією інформаційних систем для сучасних підприємств є ERP системи. За період їх використання українською практикою був сформований комплекс переваг і недоліків їхньої діяльності.

Список використаних джерел

1. Баззел Р.Д., Кокс Д.Ф., Браун Р.В. Информация и риск в маркетинге. – М.: Финстатин-форм, 1993. – 96 с.
2. Кузьмін О.Є., Георгіаді Н.Г. Формування і використання інформаційної системи управління економічним розвитком підприємства: Монографія. – Львів: „Львівська політехніка”, 2006. – 368 с.
3. Ганущак Л.М. Інформаційне забезпечення управління розвитком інноваційного потенціалу державних підприємств// Актуальні проблеми економіки - 2006. - №10 (64). – С.38
4. Пономаренко В.С. Інформаційні системи і технології в економіці. – Київ: „Академія”, 2002. – 544 с.
5. Граничин О.Н., Кияев В.И. Информационные технологии в управлении: Учебное пособие. - ИНТУИТ.РУ, 2008. – 336 с.

Іванова Ірина Іванівна,

студентка спеціальності 6.030509 «Облік і аудит»

економічного факультету Подільського державного

аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: к.е.н., доцент Подорожна Т. С.

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Після проголошення незалежності держава мала намір вжити низку правових заходів для розвитку сільського господарства, його реформування і підтримки різних форм власності і господарювання. На виконання цих заходів було прийнято низку законів, зокрема: «Про колективне сільськогосподарське підприємство» (1992 р.) [1], «Про внесення змін і доповнень до Земельного кодексу України РСР» (1992 р.), Декрет Кабінету Міністрів України від 17 травня 1993 р. «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі». Основною метою цих завдань було: руйнація колгоспного ладу, створення приватних форм господарювання, переведення сільського господарства на ринкові відносини. Реалізація цих та інших законів простежувалася у процесі аграрної політики та аграрних реформ.

Відповідно до ст. 36 Конституції України громадяни України в умовах незалежності мають право на свободу об'єднання у громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів. Правовий статус громадських організацій регулюється Законом України «Про об'єднання громадян». У цьому Законі зазначено, що він не поширюється на кооперативи, які є також однією з форм громадських організацій. Це означає, що держава повинна проявляти турботу про розвиток і раціональне використання кооперативних форм діяльності для забезпечення споживчих потреб населення, що зростають, а також продукції виробничо-технічного призначення, житлі, роботах, послугах. Виходячи з обставин, в яких опинилась Україна, а також з урахуванням стратегічних завдань її становлення як держави, аграрна політика, що почала формуватися, покликана виконати декілька винятково важливих функцій, які є обов'язковими. Найважливішими серед них є: політична, що повинна відігравати винятково важливу роль у побудові нового суспільно-політичного ладу, визначеного Конституцією України; економічна, яка передбачає впровадження ринкових відносин; соціально-економічна; військово-оборонна; соціальна; макроекономічна; техніко-технологічна; соціально-психологічна; економічна; кадрово-управлінська; нормативно-правова, яка покликана шляхом правового регулювання забезпечити реалізацію перерахованих та інших функцій.

Основи державної політики у бюджетній, кредитній, цільовій, регуляторній та інших сферах державного управління щодо стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції та розвитку аграрного ринку, а також забезпечення продовольчої безпеки населення врегульовані Законом України від 24 червня 2004р. «Про державну підтримку сільського господарства України» [2] з наступними змінами і доповненнями.

Реформування аграрної сфери проводилося повільно та неефективно. В Україні спостерігався різкий спад сільськогосподарського виробництва. Законом України від 10 липня 2003р. «Про кооперацію» встановлено, що в кооперативі, крім пайового фонду зі вступних внесків і відрахувань від доходу формується неподільний фонд. Принциповою ознакою цього фонду є те, що в разі ліквідації кооперативу кошти його членам не повертаються, а за рішенням загальних зборів передаються іншим кооперативам і використовуються на розвиток кооперації в цілому. 20 листопада 2012 р. був прийнятий Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію». У Законі більш чітко визначені особливості господарської діяльності сільськогосподарських обслуговуючих і виробничих кооперативів, права власності кооперативу, питання діяльності кооперативних об'єднань, взаємовідносин держави і кооперації, державної підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, підтверджено, що права власності на землю та право користування земельною ділянкою кооперативу набувається сільськогосподарським кооперативом відповідно до Земельного кодексу України. Лише в останні роки аграрно-економічне становище України стало поліпшуватися. Так, у 2013р. порівняно з 2012р. індекс сільськогосподарського виробництва становив 113,7 %. Індекс обсягу виробництва продукції рослинництва – 118,1 %. Загальний валовий збір зернових і зернобобових культур – 630 млн. т, а їх середня урожайність – 39,9 ц із гектара. Індекс обсягу виробництва продукції тваринництва порівняно з 2012 р. становить 104,8 %. Проте держава не забезпечила зменшення у країні рівня безробіття, у тому числі в аграрній сфері. Так, у сільській місцевості рівень зареєстрованого безробіття зріс на 0,6 п. п. і становив 2,5 % працездатного населення працездатного віку [3].

Важливо, що подальше вдосконалення аграрної політики в Україні можливе шляхом здійснення публічно-приватного партнерства. Це нова форма спільного господарювання у сільському господарстві державних, комунальних, кооперативних і приватних товаровиробників.

Порядок здійснення публічно-приватного партнерства в аграрній сфері можна було б врегулювати спеціальним законом «Про публічно-приватне партнерство в сільському господарстві», поклавши в його основу Закон України від 1 липня 2010 р. «Про державно-приватне партнерство».

Список використаних джерел

1. Про колективне сільськогосподарське підприємство : Закон України від 14 лютого 1992 р. № 2114-ХП// Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 20. – Ст. 272.
2. Про державну підтримку сільського господарства України : Закон України від 24 червня 2004 р. № 1877-IV // Урядовий кур'єр. – 2004. - № 184. – 29 верес.
3. Соціально-економічне становище України за 2013 р. // Урядовий кур'єр. – 2014. - № 14. – 30 січ.

Івасюк Олексій Михайлович

студент напряму 6.080101 «Геодезія, картографія і землеустрій»

Подільського державного аграрно-технічного університету

м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: к.е.н., доцент Печенюк А.В.